

Datum

2021-10-04

Diariernr (åberopas)

A331.881/2021

Saknr

000

Er referens

Ju2021/02201

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L5@regeringskansliet.se

Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar (SOU 2021:43)

Sammanfattning

Polismyndigheten ställer sig bakom att fler sexualbrott på distans kriminaliseras. Vid flera sexualbrott mot barn anser Polismyndigheten att det finns utrymme för straffskärpningar i enlighet med utredningens förslag och att det införs ett särskilt sexuellt ofredande mot barn under 15 år med endast fängelse i straffskalan. Polismyndigheten tillstyrker förslagen avseende spår-säkring efter sexualbrott.

Polismyndighetens synpunkter

Polismyndigheten lämnar följande närmare synpunkter.

Distansbrotten (avsnitt 5)

Dagens lagstiftning avseende sexualbrott på distans är som utredningen konstaterar bristfällig om gärningsmannen inte närvarar i realtid vid utförandet av den sexuella handlingen. Trots att gärningsmannen utför brottet på precis samma sätt, så kan skillnaden vara att brottet rubriceras som utnyttjande av barn för sexuell posering eller sexuellt ofredande (böter eller fängelse i högst två år) i stället för våldtäkt mot barn eller våldtäkt (fängelse i lägst två och högst sex år). För brottsoffret är det många gånger av underordnad betydelse om gärningsmannen närvarar i realtid eller inte. Polismyndigheten ställer sig därför bakom principerna för distansbrott och förslagen som innebär att även sexualbrott på distans får en mer heltäckande kriminalisering.

Sexuellt ofredande (avsnitt 6)

Avseende frågan om smygfotoografering bör inkluderas i sexuellt ofredande har inte Polismyndigheten någon avvikande uppfattning från utredningens bedömning att det redan finns andra tillämpliga straffbestämmelser.

Utnyttjande av barn för sexuell posering (avsnitt 7)

Polismyndigheten välkomnar att straffansvaret för brottet utnyttjande av barn för sexuell posering utvidgas till att även omfatta fall när barnet är passivt vid den sexuella poseringen.

Översyn av straffskalorna i 6 kap. brottsbalken (avsnitt 8)

Vad avser sexualbrott mot barn anser Polismyndigheten att det finns utrymme för vissa justeringar av straffskalorna för att ytterligare betona brottens allvar. Polismyndigheten är därför positiv till förslagen om skärpta straff för brotten sexuellt övergrepp mot barn, utnyttjande av barn för sexuell posering och utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling.

De nya brottsbenämningarna sexuellt övergrepp mot barn som är mindre grovt och utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling, mindre grovt brott, kan vid första anblicken tyckas ge ett felaktigt signalvärde. Polismyndigheten delar dock utredningens bedömning att straffbestämmelserna omfattar gärningar av skiftande slag som inte alla kan antas nå upp till ett straffvärde om minst sex månader i enlighet med föreslagna straffminimum.

Polismyndigheten ställer sig även bakom förslaget att sexuellt ofredande mot barn (under 15 år) får en egen brottsbenämning och att böter, till skillnad från sexuellt ofredande mot vuxna, utmönstras från straffskalan samt att brottet grovt sexuellt ofredande mot barn införs.

Spårsäkring efter sexualbrott (avsnitt 9)

En nationell harmonisering och komplettering till befintlig reglering i 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen är enligt Polismyndigheten högst önskvärd när det gäller hälso- och sjukvårdens omhändertagande av sexualbrottsoffer. En lagstadgad skyldighet för hälso- och sjukvården vad avser spårsäkring efter sexualbrott är efterfrågad och stärker skyddet för brottsoffret. Harmoniseringen bör också leda till att nödvändig kompetens över landet säkerställs.

Den föreslagna förvaringstiden av spårsäkringssatser om två år är i linje med vad som anges i den nationella handbok som ges ut av Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) som Nationellt forensiskt centrum vid Polismyndigheten, dåvarande SKL, varit delaktig i. Polismyndigheten anser att tvåårsfristen är väl avvägd. Det är även positivt att förvaringstiden regleras i lag. Förvaringskyldigheten i kombination med rutiner vid polisförhör att alltid efterfråga spårsäkringssatsen innebär att risken för att spårsäkringssatsen missas att hämtas in är mycket liten.

För att kunna utreda allvarliga sexualbrott är det motiverat att Polismyndigheten kan ta del av proverna och fynden från en spårsäkring som avser målsäganden även utan den enskildes samtycke. Polismyndigheten delar utredningens avgränsning i denna del som bland annat överensstämmer med 5 § lagen om rättsintyg.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Polismyndigheten delar de bedömningar som görs avseende konsekvenserna av förslagen.

Detta yttrande har beslutats av chefen för rättsavdelningen Gunilla Hedwall. Vid den slutliga handläggningen har deltagit gruppchefen Marcus Karlberg och juristen Yvonne Brandell, föredragande. Rikspolischefen Anders Thornberg har informerats om remissen.

POLISMYNDIGHETEN

Gunilla Hedwall

Yvonne Brandell

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli